

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egész évre	16 ft. — kr.
Félévre	8 — —
Egy negyedre	4 — —
Egy hónapra	1 — 50

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

A lyceum nyomdában.
Kiadóhivatal:
A lyceumi nyomda „központi irodájában” főter gr.
Teleki Domokos-ház.

HIRDETÉSI DIJAK:

Ötször hasábozott garmond sor ára, vagy annak területe 6 kr.
Minden hirdetés után 30 kr. bélyegilleték külön számíttatik.
Nagy hirdetéseknek kedvezmények.

NYILTÉR

soroként, vagy annak helye 25 kr.
Reklamok:
hírfüzérbe soroként 1 ft.

KOLOZSVÁR, MÁRCZIUS 2.

Adakozások az árvizkárosultak részére.

Közelebbi kimutatásunk után a következő adakozások érkeztek be szerkesztőségünkhez:

Voith Gergely 2 ft., Bányay Vitális 5 ft., Alpha 50 kr., Balogh György 1 ft., Ferencz József 2 ft., Dorgó Albert 5 ft., Hegedűs István 2 ft., öz. Becs Emma 1 ft., Székely Miklós 4 ft., gr. Béli István sz. gr. Nemes Francziska 10 ft., Cserey István 5 ft., Voith Izidor 2 ft., Gál Péter, Gál Gyula, Gál Elek, Gál Albert együtt 50 ft., Zeyk József 20 ft., Kövári István 1 ft., Szöcs Gyula 50 kr., Szász Gyula 10 ft., Czákó József, 2 ft., Fatter Péter 50 kr., Glócs József 50 kr., Nagy Károly 50 kr., Jankó Vincze 2 ft., Boér Sándor 2 ft., Schmidt István 1 ft., Ecse-di István 50 kr., Bajcsi Albert 50 kr., dr. Mály István 2 ft., Szongott János 1 ft. 50 kr., Csermák János 1 ft., Faragó István 1 ft., Gundhárdt Lipót 50 kr., Finta József 50 kr., ifj. Csermák János 1 ft., Tilcs János 5 ft., Tilcs Gyula 1 ft., ifj. Merza János 3 ft., Ried Inocenz 2 ft. Az eddig begyűlt összeg 306 ft. és 50 kr.

Forradalmi bizottságok Romániában.

Románia kormánya veszedelmes játékba keverte magát. A jelek mind oda mutatnak, hogy e játékban Románia befolyásos köreinek részük van.

A magyar sajtóban említés tétetett arról, hogy a bolgár forradalmi bizottságok az oroszoktól nagy pénzüsszeget, fegyvereket és más hadiszereket kaptak, a melyek egyelőre Romániában vannak elhelyezve; ezekhez nem csekély mennyiségben hozzájárult Károly Románia fejedelme is.

Mind ezen hadiszerek rövid idő múlva Bulgáriába szállíttatnak; az elszállítást azok nők eszközlik, a kik a forradalmi bizottságok

által, a román kormány szemelattára összehíva lettek a forradalom szent ügyének előmozdítására.

A bécsi „N. fr. Pr.” szintén ily értelemben nyilatkozik Románia felől, megemlítvén, hogy Románia ma nem egyéb a bolgár forradalmi bizottságok fészekénél.

A romániai lapok közül csak kettő tesz czélzást ezen üzérkedésre, a „Papiulu” és a „Journal de B.”, a melyek mind összesen arról győznek meg bennünket, hogy Románia egy sikamlós lejtőre hágott, a melyen nyakát szegheti.

Nincs bajunk más állam belügyeivel, ám tegyen Románia épen tetszése szerint, mi csak a veszedelmes tényt óhajtjuk constátálni, mely a szomszédban alakul s mely bizonyára nem fogadtatik valami kedvezően az európai diplomácia által.

Azonban az európai diplomáciára gyakorolható hatást, mert e diplomáciába avatottak nem vagyunk, nem fürkészszük, e helyett azon hatást vázoljuk csupán, melyet Románia komoly irányu lapjaira tett ezen üzérkedés.

E helyen fel kell említenünk, a „Trompeta Carpatilor”, Románia egyik legtekintélyesebb lapjának cikkét, mely e kérdést tárgyalás alá veszi, s mely a legnagyobb megbotrányozással szól ezen üzérkedésről.

Nincs tisztában, ha vajon van e része a kormánynak ezen titkos forradalmi üzérkedésekben, azért felkéri a kormányelnököt, adjon számot e hírekről, a melyek Románia jó hírnevét és becsületét megemáradják.

Felelőssé teszi a kormányt e hírek iránt és követeli Lascar Catargi miniszter demissiónálását, ha a kormányhoz a gyanúnak csak árnyéka is tapad ezen üzérkedések tekintetében.

Nevezett lap szerint való, hogy Romániában a bulgárok a legnagyobb szívéllyel fogadtatnak, nemcsak ők, hanem mindenki más is, mert a románok óhajtják, hogy ott mindenki otthon érezze magát.

Minden tisztességes jövevény tehát barát-ként fogadtatik — ennek ez is a rendje.

De ha ezek forradalmi clubbokká alakítják Romániát, ha ők jó hírnevének aláadására

törekednek, többé nem tekinthetők barátoknak, hanem ellenségeknek s mint ilyenek ellenök a kellő rendszabályok megteendők és alkalmazandók.

Nem is lehet másképen, mert Romániát csak feltétlen neutrálitása mentheti meg a bajtól, a párisi szerződés oly módoni mégsértése szerfelett nagy bajokba keverheti a most fejlődésnek induló kis fejedelemséget.

Romániának nincs ellensége, az ő ellenségei azon haza földjét tapodják. Románia senkit sem tesz féltékenynyé; sem nem bosszant senkit netalán emelkedése s ép azért jól vigyázzon a belellenségekre s bánjon velük úgy, a mint az állam érdeke megköveteli.

Valóban jól esik tudni, hogy a közvélemény, a sajtó egyhangon elítéli a kormány ilyenné fonderolait s követeli a kormányváltást.

Valóban jól esik látni, hogy Románia nem engedi magát hiu ábrándok által tévútra vezetni, nem fog éretlen észszel a fegyverhez, melynek éle első sorban őt fosztaná meg függetlenségétől.

Románia férfainak ezen eljárása éretiségre mutat, a mi úgy látszik Lascar Catargi hiányzik.

A keleti kérdés megoldása, ha Romániát fegyverrel találán, nem tudjuk valóban, minő alakulást nyerhetne. De belügyei, pénzüsszonyai, népének hátramaradása is követeli a feltétlen neutrálitást, mert ez által mit sem kockáztat, de ez által mindent nyerhet.

Azok a forradalmi bizottságok egy reggel explosiót tehetnek s nem hisszük, hogy a kormány el tudná fojtani egyhamar.

Mondják, hogy a kormány által felvett 4 millió kölcsön is forradalmi célokra fordított.

Ez ha való, felette furcsán fogja fel Románia kormánya az ország hitelét és jövőjét.

A hangulat ezen üzérkedésekkel szemben azonban biztosít bennünket, hogy a kis Románia a fegyvert nem fogja saját szívébe dőlni s nem fog alkalmat nyújtani az európai diplomáciának beavatkozására.

Moldován Gergely.

(A király és az árvizkárosultak.) Azon legfelsőbb kézirat, melynek kíséretében a király Tisza Kálmán min. elnöknek a vizkárosultak részére előlegesen tizenötezer forintot küldött, így hangzik:

Kedves Tisza! A vészhozó árviz által Budapesten és vidékén károsultak segélyezése s szomorú sorsuk pillanatnyi enyhítésére magánpénztáramból egyelőre tizenötezer forintot engedélyezek s egyuttal elrendelem, hogy ezen összeg az e czélra kiküldött szármányegedem által önnel egyetértőleg rendeltetésének megfelelőleg kiosztassék.

Midőn egyébiránt a vízveszély állapotáról Budapesten s az egész országban, valamint az okozott károkról s az ezek folytán netalán máshol is szükségesnek mutakozó további segélyezést iránt folytatolagos jelentéseit, illetőleg javaslatait elvárom, egyszersmind felhívom önt, hogy a veszély megszüntével nekem mindazon hatósági közvegeket vagy magánosokat megnevezze, kik annak elhárításánál magukat különösen kitüntették.

Kelt Bécsben, 1876. évi február hó 27-én.

Ferencz József, s. k.

A hivatalos lap a királyné adományát eként jelenti:

Ő felsége a császárné és királyné, Budapest főváros árvizsújtott lakói közt leendő kiosztás végett magánpénztárából tízezer forintot méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

Boriparunk és borkereskedésünk.

A boripar és kereskedés ügyét, államgazdasági kérdésnek, és nem a kolozsvári pinceegylet, vagy egyes részvényesei, sem egyes nagy, vagy kis termelő magán érdekének tekintvén. Miután a pinceegylet kérdésében felszólaltam, kénytelenül látom magamat, nézeteimet e két kérdés egészéről, lehető röviden körvonalozni, nehogy eddigi egyoldalú felszólalásom félreértésre vezessen.

Többek, átértve Erdély borászati jövőjét, már régi időktől fogva fáradoznak szőlőszetünk és boriparunk emelésén. Először, az ültetvények javításán, a szőlőfajok kipróbálásán kezdtek a munkát, másodsorban a borkereslet tökéletesítése lett törekvésük célja. S midőn e két irányban már annyira haladtunk, hogy a termelendő szőlőfajokkal tisztába kezdünk jöni, és biztosak voltunk a felől, hogy piaczképes bort tudunk előállítani. A mind inkább fokozódó nemes bor termelésnél, az

TÁRCZA.

Dr. Gyulai Pál, mint a Petőfi-irodalom megalapítója.

DR. MELTZL HUGÓTÓL.

(Folytatás.)

Ime Medgyes Lajos nyílt-levele, mely 1846. október végén jelent meg:

„Petőfi Sándornak.”

„Hallom: ez országgyűlés alatt szándékozik Erdélybe jöni. — Nem tudom — mert hivatal és családi élet köt le — lesze-e módom veled személyesen szólhatni; olvasd azért a nyilvánosság útján ezen sorokat, melyek írására egy felől tisztelet irántad, érdek más felől s buzgalom költészetünk iránt hívnak fel.

„Csokonay halálával a nép költő nélkül maradt.” A dal, mely szerelmét az ösztön kódéből fölemelje; a dal, mely lakomáiban tulardt kedvét lég harmoniába olvasztván, vad elvetemüléstől megóvja; a dal, mely szellemét a zsbadt puhaság öléből a természet magasztosságának élvezetére s szabadságra s honszeretetre éleszse: a dal, mely a népet az állatvilágból az embervilágba bűvölve föl — Csokonay sirján elhangzani látszott. — Költőink, kik azután énekelték, vagy idegen nemzet érzelmeinek voltak utánzengői, vagy a szívet a főben lenni gondolni, verseiket meszterként formák közt elvont eszmékben írták, vagy mint világharagú lángelmék, lelkük szikráit annyira magasban hintgettek, hogy a nép gyöngye szemre vagy észre sem vette, vagy lidérczenei gondolván, ijedt hidegséggel borzadt attól vissza. — Valóban a nép fölött a tündérfátyol, mit a

dalárban felbukó szellemkezek fonának, Csokonay után szétfoszott, s ott állott az kopasz mezetenységben az emberiség sugára nélkül. Kedélye, mint harmatos rózsabokor lanyha kebel szárnyaitól, a dal édes zengzetére, örömtánczra nem hevül. Legjelesebb költőink, kik tagadhatatlanul nemzeti irányban dolgoztak, sem tudnak egészben átmenni a nép életébe. Daljaik nem azzal a magával ragadó lelkesedéssel énekeltetnek, mint a Csokonaiéi.

„Mi ennek lélektani oka? ha criticusaink fölfejténék, igen szeretném!”

„Te zengedetted meg, tisztelt barátom, legközelebből a lantot, melyre a nép figyelt, s melyen szíve érzelmeivel rokonburokra találván, az azokról lezengő dalokban önlékére ismert.

„Költeményeid megjelenése után különböző bírálatokat olvastunk azokról. Nem tudom, miként vetted te ezen bírálatokat, de engem egyik sem elégitett ki. Bíráldok közül nem látszott egyik is észrevenni azon alappontot, honnan szellemed kiindult, s nem ezen alappont meghatározása után rótt meg tévedéseidet, s mutatott irányt a további utra. Fájdalom! aestheticusaink nagyobb része idegen irodalom iskolája után képezvén magát, a kezébe akadt műveket annak rájárája huzza. Kevesen vannak szépirodalmi bíráldok közül, kik nemzeti sorozat szerint a költészet elméleti és gyakorlati világát átbuvarködván, okzerű elvonás és összehasonlítás útján, magoknak magasabb nézőpontot teremtetek volna, s innen önállóságos ismerettel saját helyük s jellemzetük felé fogva mérlegelnék a bírálandó műveket. Kevesen vannak, kik a magyar költőt ne német, francia sat. hanem magyar szellemből ítelnék meg, a mennyiben tudniillik írásai a nemzetszellemmel ugyanazonosok, vagy attól különböző színekben éltek. — Maga Kölcsey is, az egyetlen műbíró, irodalmi életének előbb éveiben a tévedést ki nem kerülheté. Csokonayt bírálván, nemcsak hogy ezen lángelmét érdemlegesen nem méltányolta, de épen azt,

mi írásában fő és egyetlen erény volt, rótt fel neki hibáit: „Midőn — így ír Csokonayról — Kazinczy és Kis verseiben a régi szavak is ujak gyanánt tűnnek fel, Csokonaynál az új szavak is régieknek tetszenek.” Mintha épen nem arról ismertetnék meg az igazi költő: hogy teremtetéseinek legujabb s legmagasabb világaiban is, eszméit s előadását a nép szellemével s felfogásával összeéríteni, rokonítani tudja, hogy a nép nyelvben, izlésben, gondolatban minden szépet és magasztost töle eltanuljon a nélkül, hogy ezt észrevegye.

„A költészetnek el kell hatni a nép legalsó s legmíveltebb osztályához is: ismernie kell eredetileg azt a hangot, mely az állatember kedélyzetét rezgésbe hozza, mely a szenvedélyek sötét és vastag burkában alvó lelket fölébressze s így lassudan a vad tőkébe az emberiség szelid ágát beleoltja.

„Innen nem lehet kezét fognom azon bíráldokkal, kik daljaik közül többet póriának mondanak. Ezen uraknak nem jutott eszükbe: hogy például az alföldi csikós vagy gulyás érzelmeihez épen ez, és nem más uton hatolhatott el a költő; hogy előbb a természet öléből fejtett márványt nehéz bárdalal kell faragni, míg a finomabb véső rá alkalmazhatná. Ezen vádnak csak akkor lehetendett helye: ha nemesebb hangon is annyit és oly szíveket nem írtál volna. Igen; költői szellemed eredeti feladata volt: hogy az egész nemzetet, a paloták aranyzott függőnyeitől, a lantornás-kunyhóig, daljaid sugárvébe öled.

„A helyett azért, hogy bíráldok a röpke jellemű Heinét, vagy a kaczerkódó Bérangert, vagy akármilyen idegen példányképet a d t a k volna ke z e d b e: inkább tanácsolnók kellett vala: forgnál minél többet a nép között, és különböző vidékeken figyelni részletesen magaviseletét, s szellemét minden oldalról elsajátítván, emeléd azt művészi fokra, s így segitenéd elő a magyar költészeti iskola megalapulását. És e figyelmezte-

tést annál biztosabban tehetendetté, mert költeményeid között minden bizonyonyal azok a leg-sikerültebbek, melyeket utazásaidban írtál. „Bucsu Kun-Szentmiklóstól”; minő dal ez! minden versszak, minden sor, minden szó tökéletesen magyar. Olvasván e dalt, a mulatozó társaságot látjuk magunk előtt: annak, úgy szólva, egész kedélyhabja van e dalban előmölve. Nem irt ilyet Csokonay sem. E dalban fel-lálmulta ő maga a dalt. A természettel váltottál kezét, midőn e dalt teremtéd, s annak leg-hívebb csókjait kellett érzened!

„Mit bíráldod elmulasztának, arra titkos szükségieid fogva önelked ösztönöz, s meg vagyok győződve, hogy ennek sugallatából határozad el közelebből magadban, Erdélybe jöni, ez ország lakóit, szokásait és szellemét megismerend. Kolozsvárt az országgyűlésen központossulva lelend a hon értelmiségét; téllre ott gyűl össze mindenfelől a tehetősebb uri rend, férfiak és hölgyek. Alkalmad lesz hallgatni e hon szónokait, ellesni a lelkesedést, mely előadások alatt elragadja őket, ellesni a modort és hangulatot, mely beszédeiket jellemzi; alkalmad lesz a társasági körökkel s azoknak szellemével megismerkedni, s így a nemzet lelkét egy pontból birhatod...

Azonban mondanom kell: hogy czéled ez által még teljesen elérve nem lesz. Nevezebb szónokaink ugyanis idegen iskolák után képeztek magokat, s a felsőbb társalgási körökben a külföldi utazásának még némi foszlányai maig is fennállanak. — Tiszta, szeplőtelen magyarságot egyedül a Székelyföldön s jeseles Maros s Udvarhelyszéken fogsz találni. — És ezen helyeket meg nem járnod nem szabad. El kell lesned a népet vallásos szertartásainál, házi körében, lakomái alatt, tánczvigalmi között, hogy lássad a valódi buzgótságot, érezzed a nemes nyíltságot, meggyőződjél a szerény módosságról, el légy ragadtatva az önéret-szülte büszkeségtől, s mindenek fő-

utolsó szolgálatot megtenni is megkíséreltük. Bár mily költséges, kitaró munkát igényelt működésünk két első szakaszának eredményre jutása, működésünk harmadik és utolsó teendője, a piacszerezés, vagyis külkereskedés teremtés, a legnehezebb feladat, mindenike közül. Legnehezebb: Először, mert nekünk termelőknek, idegen volt azon tér, melyen e célért működünk kell; másodsor, mert egyesek különvált, bár egy irányu működése, e téren nem lévén képes elég erőt kifejteni, csak sokak jól átgondolt, egyetértő, erőt összpontosító, összeműködése vezethet célhoz. Ez pedig vajmi bajos magyar emberek között. Végre, mert nagy, viszonyaink és anyagi erőnkhez képest alig összerendezhető nagy tökélt igényel számunk eredményes keresztl vitéle.

Ezen előző szavakat kelle előre bocsátanom, hogy könnyebben indokolhassam további nézeteimet. De hogy jobban megértessem, gyakorlatilag akarok eljárni, és a pinceegylet ügyében eddig megjelent felszólalások, egyes tetteire is fogok hivatkozni, szükség szerint.

A külkereskedés alapítás, vagyis piac szerzéshez, kereskedelmi szak ösmeret és vállalkozási kedv mellett, szakértő, az ügy iránt lelkesülő termelőkre van szükség, kik elegendő mennyiségű és nemes minőségű anyagot állítsanak elő. Továbbá a nemes anyagot szakértőleg kell kezelni. Végre, pedig sok pénz kell, hogy a bőven termelt, jól kezelt, nemes anyagot, világszerte ösmertetni, hirre juttatni lehessen, és belőle ha a megkedveltetés sikerült, és kereslet mutatkozik, tetemes készletet lehessen tartani, minthogy a keresletnek megszakadás nélkül, kell megfelelni tudni.

Ezen ezekért én kereskedői tehetségek közreműködésével kormányzott, illő, de mérsékelt nyereségre törekvő, a termelők érdekeit gondosan figyelembe vevő, verseny által nem gyengített, minél erősebb társulat által, hiszem a külpiac szerzés célját most nálunk csak elérhetőknek.

Ezen hiedelmemet következő indokokra alapítom. Magunk termelők járatlanok lévén a kereskedelmi szokások és fogások terén, szükségünk van elősmert képességű kereskedelmi tekintélyekre a társulat vezetésében, hogy ezen hiányunkat ők pótolják.

A tőke épen tartása mellett a társulatnak mindenesetre törekednie kell részvényeseinek 8-10% kamatot adhatni, mert tőkéje után senki sem nélkülözheti a jövedelmet. Ez a leginkább érdekelt termelő is csak úgy lesz hajlandó a társulat tőkéje gyarapításához járulni pénzével, ha más állam, vagy ipar papírok, átlag jövedelme nekik biztosítja van a társulat által. Nézetem szerint nagyobb osztalékra törekedni nem lenne helyes, mert ez a forgalom nagy élénkítése nélkül most, midőn kis tőkével kell nagy és költséges munkát végezni, és ennél fogva nagy kezelési hányad nyomja a kis tőke keresményét, csak a termelőkre gyakorolt nyomás által volna elérhető.

A termelőt pedig, ki barátom br. Szentkereszty György helyes számításai szerint, nagy költséggel jutott faj szőlősséhez, ki ezen kívül, jég- és fagy károk veszélyei között, az értelmetlen munkásokkal vesződve, és ezek kártételeinek is kitéve, állítja elő a bort, csak úgy leszünk képesek azon munkásságnak megnyerni, hogy szakértő mivellel és a mennyiségre nézve káros késő

lőtt meglepethessél a szemérmes önkalmazás által fi- és nőnem ellenében. Meg kell tekintened, mily élénk, mily vidám teszi ezt a népet a szabadság, melyet élvez; mekkora benne a tényező, a munkásság; és fájdalmaiban mint nem lát-szik az elcsüggedés. Még könnyezéseiben is van a székelynek valami büszke rártatása, úgy, hogy sorsán nem lehet szánakoznunk, de felvagyunk hiva abban részt venni. S' mekkora a hűség, a becsületérzet, a kegyeleti hajlam e' nemzetben! S' minő mély kedélyű! s' mennyire találékony, s' minő eredeti!

Itt egyedül itt fog Erdélyben a' te költői lelked legtöbb s' legsikerdűsabb élelményt találni.

Ugy van, barátom! le kell szállanunk a néphez, a' még semmi idegen elemű s' befolyás által meg nem vesztegetett néphez, s' ennek bölcsőjéből emelnünk fel a' nemzeti költségzetet. — Az, miket napjainkban némelyek versei- s' drámaiban látunk, hol a' nép szójárásait, utcai danáit, pajkos nyereségét felhasználják, — nem nemzeti költségzet! — Ez kigunyolása a' nemzeti költségzetnek! Nem a' czondra kell nekünk egyedül, de a' nemes szív, mely ezen czondra alatt ver! A' nép belső szellemét vagyunk kötelesek kifürkészni s' emelni a' művészet világában. És ki tehetné ezt jobban náladnál?

Üdvözöllek azért szíven forró buzgalma szerint: hogy Erdélyt megutazni magad elébe tűzéd. Biztosítalak: e' honból ismeretied nem fognak szegényül elválni. Hol Csokonay és Kazinczy szükségnek tartották műgonddal utazni, s' melyről Kisfaludy Sándor az mondá: hogy itt tanult magyarul; e' hon megutazása bizonyosan rád nézve sem fog érdek nélkül elveszni. Hozzon a' szerencse minél előbb közünkbe. Erdély fia és lányai örömmel várnak rád. Deesen oct. 18. diktán.

Medgyes Lajos m. h.
(Folytatás a köv.)

születéssel fokozott minőségű bort termeljen, — mire pedig a' külföldi versenyben elkerülhetlen szükségünk van, ha tapasztalja költségei, kockázata, fáradsága és szakösmerete eredményes méltánylását.

A kolozsvári pinceegylet termelő részvényeseihez intézett első felszólalásomra, kartársaim némelyikének magán beszélgetésben tapasztalt ellenezetétől aggasztva, az előbbi két szakaszban mondot tak élénk érzete késztetett.

Késztetett annyival is inkább, mert előre lát-tam jöni, azon logiciailag teljesen helyes indit-ványt, hogy az egyedül álló tőke hatalmaskodó nyomása ellen versenyt kell teremteni, ez az államgazdaszat csálhatlan recipije, az érzett baj ellen. Igen de a' gyógyszer szőnye-gen lévő tárgyunknál ép oly öldöklő, mint a' beteg-ség. Mert míg a' betegség, mint a' phyloxera, a' gyökert, a' termelőt sanyargatva gátolja őt az értelmes munkában; addig a' gyógyszer, pillanatnyi enyhülésért, a' levegőt vonja meg a' növénytől, mert boraink külkereskedésének csirája nem ké-pes kifejlődni, éltető erő és tápanyag (pénz) hiá-nya miatt.

A verseny igen üdvös ott, hol meg van reá a' kellő erő, párhuzamosan is létesíteni nagy dol-gokat, üdvös ott, hol van felesleges erő, és ennél fogva a' természetszerű fejlődés elegendő kár-pótlás nyújt, az erő pazarlásért.

Igaz, hogy az öserdők, idő és fapazarló élet halál versenyé szűli a' bálmut tőkélyű fa oria-so-kat. De cultur erdőkben, az okszerű gazda nem hagyja elveszni gyengébb fa egyedeit sem, kitaka-rittatja és értékesíti azokat, és erősebb törzseinek nem engedi öldöklő harcra vesztegetni erejüket, tért nyit nekik maga, hogy gyorsabb fejlődésre hasz-nálva fel az erőt, az eredményt fokozza.

Ezen helyzetben képelem én lenni nálunk borkereskedésünket; alig van meg hozzá a' kellő nyers anyag, a' kellő szakösmeret és a' kellő pénz. Ha mindezt nem egyesítjük egy összpontosított erő-vé, úgy a' mai viszonyok között, nem hiszem bo-raink külkereskedésének megalapítását lehetőknek. Több egymással versenyző, apró társulat, az éle-tért küzdve, mai viszonyaink között, elég életre-valóságot bizonyítana, ha fenn tudná tartani ma-gát. Ereje már nem maradna azon költségzet feladat megoldására, hogy borainknak külföldön, a' jelesé-gőknél fogva őket megillető elterjedést és kelen-dőséget megszerezhesse.

Mondottak alapján, az erők összpontosítását a' kitűzött cél elérésére, jelenben elkerülhetlen-nek tartván, barátom báró Szentkereszty György, különben elméletileg helyes és logiciailag követke-zetes; segéd eszközét, a' verseny teremtését, lehe-tőségig nem öhajtanám alkalmazni. Ehelyett, ba-rátom gróf Teleki Gusztáv, Erdély bortermesztői-höz intézett felszólításában, körvonalozott tervét, t. i. hogy a' már létező társulat erejét fokozzuk, és a' bizományi kezelés lehetővé tételével, biztosan jól kezelt, nagy tömeg bor összegyűlését mozdít-suk elő, — tartom létesítendőnek.

De midőn, a' körülmények kényszere miatt, a' cél, a' külkereskedés gyorsabb és bizto-sabb megalapítása kedvéért, a' termelőknek, a' természetszerű verseny között egész-ségesebben alakuló fejlődés útjától eltérni tanácsolom. Ezt csak azon komoly meggyőződésből teszem, hogy az így létre jövő, erős társulat részvé-nyeseinek túlnyomó többsége, ter-melő lesz. És hogy oly eshetőséggel szemben, midőn a' választmány, a' cél elérése érdekében teremtett, természet ellenes helyzet következtében támadt, kivételes államgazdaszati követelményeket, átérte, és azoknak megfelelőleg eljárni, nem lenne elég méltányos; mindig készek lesznek a' köz-gyűléseken, minden szenvedélyességtől és az ügyet kockáztató tulhajtásoktól menten, a' körülmények által parencsolt, hallgatólagos kiegye-zésből folyó iránt, az intézetnél helyre állítani.

Miből állezen hallgatólagos kiegye-zés? áll nézetem szerint a' következőből! A' termelők, a' külkereskedés gyorsabb és biztosabb megalapíthatása érdekében, hogy összeségében is gyenge, nyers anyag, szakösmeret és tőke erő-nket összpontosítani, és így nagyobb erőt kifejteni, képesek legyünk, lemondanak a' magában álló nagy tőke hatalmaskodása ellen, a' természetszerű fejl-és által nyújtott védezköz, a' verseny megterem-tésének, alkalmazásáról. De ezzel szemben, a' bor-piaczon majdnem mindenható despotává alakított, hatalmas társulat is, lemond arról, hogy a' szá-n-dékosan, természet ellenesen fejlesztett helyzet, természetszerű következményeként, kezébe jutott borár szabályozási hatalmát, a' termelők érdekei-nek károsítására felhasználja.

Es választmánya nem fog jövőre a' terme-lők nyomásáról panaszkodni akkor, midőn rész-vényeseinek 10—14 százalék nyeresményt volt képes osztani, és nem fog megelégedetten kocka fordulásról szólni, midőn a' válságos viszonyok a' védtelen termelőt hatalmas kezeibe játszdották:

Hanem, a' természetszerűen fejlett üzlet sza-bályától: „hogy vesz a' hogy lehet, és ad a' mi-ként tud“, ő is eltérve. A' hallgatólagos kiegye-zés értelmében, vesz oly számítás alapján, hogy a' társulat részvényei után, biztosít-va legyen, a' más biztos állam, vagy ipar pa-pi-rok után élvezhető, átlagosan 8 — 10% kamat.

Es dicavágya tárgyát az képezend, hogy nemes finom borainknak a' külföldön minél hama-rább biztos piacot teremtsen, nem pedig, hogy a' termelők nyomásával nagy nyereseményeket eszkö-zölve, nagy osztalékok által, a' részvények értékét sokszorozza.

Mély belátás, és a' helyzet színvonalára emel-kedést azzal fog bizonyítani, a' közügynek aval fog legnagyobb szolgálatot tenni. Ha a' cél elér-sét, a' külkereskedés megteremtését minél gyorsabban és tökéletesebben fogja eszközölni, oly tapintatosan, hogy a' társulat tőkéje érintetlen maradván, a' részvényesek kamataikban nem károsulnak, és a' termelő méltányosan nyo-másról nem panaszkodhatik.

Miután a' cél biztosítva lett, miután ily köz-vetítő eljárás támogatása mellett, boraink külke-reskedése természetszerű fejlettségre jutott, és az üzlet erősbödésével a' verseny magától rendre megszületett. Meg fog szünni rendre a' hallgatólagos kiegyezés szükségé is, hogy a' versenyben megállhasson, lépésről lépésre vissza fog térni a' természetszerűen fejlett üzlet szabályaihoz.

Ezen sorokat irtam, hogy a' jól értesülttől, a' jobban értesült közönséghez, a' kolozsvári pinca-egylet részvényesei és választmányához fellebbezzem ezen kérdést. És ha sikerült magam érthetően ki-fejezni, a' mutatkozó joakarát mellett, felszólalásom, hízelvek magamnak, nem maradand kiáltó ez a' pusztában.

Zeyk József.

Az erdélyi birtokrendezés.

Budapest, 1876. febr. 26-án.

Minden erdélyrészi, az urbéri birtokrendezési ügyek iránt érdeklődő földbirtokos tudja, hogy az erdélyi országos képviselők már évek óta, de külö-nösen a' mult országgyűlés folyamában főfigyelmet arra fordítottak, hogy kormányunk és törvény-hozásunktól egy célra vezettőbb urbéri birtokren-dezési törvényt és eljárási rendeletet eszközöl-jenek.

A mint a' hírlapokba került értekezleti hi-rekből következtetni lehetett, sokat tanácskoztak e tekintetben, minek egyelőre eredménye lön a' folyó év február 12-én kibocsátott birtokrendezési pótrendelet.

Ezen rendelet megjelenése az erdélyrészi képviselőket ki nem elégítette és általában azon meggyőződésben vannak, hogy az urbéri rendezési bajon csak egy gyökeres minden körülményt fel-ölelő új törvény hozatala által lehet segí-teni.

Megszándékom a' megjelent miniszteri ren-delet fölött kritikát írni az jogászaink tisztához tartozna, — én röviden csak annyit jegyzek meg, hogy az, ha némi csekélyrészben javít is, a' bajt még csak megközelítőleg sem fogja orvo-solni.

1-ször. Míg a' birtokrendezés vagy a' közigaz-gatási utra nem tereltetik, a' hogy ez Magyaror-szágon volt, — most pedig nagyon alkalmas len-ne erre a' közigazgatási bizottság, melyhez e' cél-ra ideiglenes minőségben, a' birtokrendezés lefolyásá-nak tartamára, egy urbéri birtokrendezési biztost és egy tollnokot lehetne beosztani, kik hivatva lennének szakadatlanul a' helyszínen működni; a' közigazgatási bizottság képezné e' tekintetben az első foku forumot, a' belügyminisztérium pedig a' másodikat és utolsót; az urbéri ügyekben két fo-rum is elégséges. Ha pedig már sehogy sem akar-nák az urbéri ügyek rendezését a' közigazgatásra bizni, akkor siessenek mihamarább vagy a' volt urbéri bíróságokat visszaállítani, vagy pedig hala-nak a' bíróból és két tollnokból álló külön osz-tályt, kizárólag az urbéri birtokrendezési cé-lokra szervezni, mert a' tulajdonképeni baj ott ke-resendő, hogy az urbéri ügyekkel foglalkozó refe-rens — azon körülménynél fogva, hogy az egyes törvényszékeknek csak egy egy referens van meg-bizva és az urbéri ügyeken kívül még más refe-radával is foglalkozik — minden ügyekezettük mel-lett nem képesek annyit végezni, a' mennyit kel-lene. A' hány bíróval e' téren találkoztam, minde-nikről elmondhatom, hogy szakmájában otthon és szorgalmas ember volt; de mindég sietett és so-ha sem volt abban a' helyzetben, hogy annyi időt szentelhessen az urbéri ügyeknek, a' mennyi kívánta tott volna. Mikor a' helyszínen működünk, a' bíró mindig sietett, mondván, hogy otthon, illetőleg a' törvényszéknél egyéb sürgős tárgyalások várnak reá. Megtörtént, hogy mikor legjobban meut a' do-log, a' tárgyalást félbe kellett szakítani, mert a' bírónak máshová kellett menni. Tehát okvetlenül külön, kizárólag csak az urbéri ügyekkel foglalkozó apparátus kell. A' hol nincs rendező, ott a' rendezés meg nem történhetik.

Addig míg a' birtokrendező mérnökök hatás-köre s' kötelességei és azon szabályok, melyekhez a' kivételnél az egyöntetűség tekintetében alkal-mazkodni kötelesek legyenek, szabatosan körvo-nalozva nem lesznek, addig csak fölőtte kevés, a' czélunk megfelelő műszaki munka fog napvilá-got látni:

3. Míg a' tagosítás kötelezőnek kimondatni nem fog, vagy pedig az eddigi 1/3-ad legalább 1/5-re leszállítva nem lesz, addig az erdélyi részek csak csekély részben lesznek tagosíthatók, mert fölőtte

kevés határ van olyan, hol a' tagosítást öhajítók 1/3-dot kimutatni bírának. Például a' m. k. állam-uradalomnak Fogaras vidékén majd minden hatá-ron van birtoka és csak négy községben képes a' tagosítást megindítani, mert a' többi tekintélyes számú községekben az 1/3 birtokot nem képes kimutatni.

4. Addig, míg a' törvényben teljesen és szí-goruan gondoskodva nem lesz arról, hogy az al-peresek semmi szín alatt a' kitűzött tárgyalásokat meg-ne hiusíthassák, addig a' rendezés haladni nem fog, mert a' tapasztalatok után, az eddigi birtokren-dezési eljárás szerint, az alperesek addig húzták, halasztották a' tárgyalásokat, a' meddig csak tet-szett; a' rendezést szorgalmazó volt földbirtoko-soknak pedig annyi költséget okoztak, miként azok látván, hogy a' pernek soha vége nem lesz, vagy a' szabályozást abba hagyták, vagy pedig kétségbeesésükben oly békeegyezményt voltak kénytelenek kötni, mely szerint 1/10 részét sem kapták annak, a' mi őket jogosan megillette volna. (Folyt. köv.)

Titkári jelentés a kolozsvári Dal-kör 1875-ben lefolyt évéről.

(Vége.)

Egyleti védnök gr. Péchy Manó ő excellen-ciáját ittléte alkalmával szerenáddal tisztelte meg és a' mult év Szeptember estéjén ismerkedési es-télyt rendezett az „Angol királyné“ cz. vendéglő-ben. Ez rövid ismertetése, tisztelt közgyűlés! egy-letünk működésének a' lefolyt évben.

Jelentésem második része egyletünk beléle-téről szól. A' működő tagok száma a' lefolyt évben 36-ot tett. A' működők hetenkint kétszer, szer-dán és szombaton az esti órákban tarták szokott gyakorlataikat Hann Márton karnagy vezetésé alatt, mely órákban 20 új drb. tanulatott be. A' működő testületben történt változást következők-ben jelezhetem: Bergai József, ki egyletünknek éveken át munkás ügyszertető titkára volt, hiva-tali áthelyezés folytán állásáról lemondott és he-lyette az igazgató választmány a' titkári teendő-ket reám ruházta. Scholaszter János, jegyzetűnk derék, kedves emlékü tagja is eltávozott városunk-ból s' hiánya felett csak az vigasztal, hogy a' mi-énk volt. Az igazgató-választmányból kiklétek: Fábian Imre, Liszkay László és Köblös Gábor; lemondtak: Weinmann István, volt hangjegytár-nok és Jelen József egyleti gazdá. Elhalt egy te-vékeny működő tag: Schaffer Lipót. A' mult év-ben tartatott két közgyűlés és egy vegyes érte-kezet, az igazgató választmány és a' működő tes-tületből alakulva, melynek eredménye lett, hogy egyletünk karnagyjává Hann Márton és alkarnagy-jává Keresztesi Lajos választattak meg.

Az igazgató választmány tartott 10 rendes ülést. Ügydarabok száma tett 40 et; ebből elintéz-tett 38. elintézetlen maradt még 2. Hangjegy-árunk 200 drbból áll, gondos és lelkes rendező-e Török Sándor felügyelete alatt. Ezekben van szerencsém, tisztelt közgyűlés! jelentésem máso-dik részét feltüntetni. Hátra van még igazgató választmányunknak a' dalcarnok ügyében tett ha-tározatáról értesítenem a' tisztelt közgyűlést. Az országos dalszövetség központi választmánya a' mult évben mind hozzáuk, mind a' „Hilária“ társ-egylethez átiratot intézett, a' melyben tudósít, hogy a' dalcarnokot a' „kolozsvári Dalkör“ és „Hi-lária“ tulajdonába bocsátja át. Egyletünk és a' Hilária igazgató-választmánya vegyes bizottságot küldött ki a' célból, hogy a' dalcarnok lebontása és átalakítása ügyében tanácskozást tartva, megál-lapodásra jusson. E' bizo tság megállapodá-át igaz-gató választmányunk is elfogadta, s' ezek után biztos kiltásunk van arra, hogy már tavaszszal a' nagy dalcarnok helyett — melynek fentartása így igen sok költségbe kerülne — a' sétatéri arenában gy kisebb, a' helyi érdekeknek inkább megfelelő és 80 énekest befogadó dalcarnok fog emelkedni.

Most pedig, tisztelt közgyűlés! bevégezve jelentésemet, nem tehetem, hogy azon szívből ere-dő öhajtatásoknak kifejezést ne adjak: Vajha a' ko-lozsvári Dalkör ez új egyleti évében is hű lenne az 1874-ben felszentelt lobogójának jelszavához; nagy jelentőségű szavait költője találóbban talán nem is fejezhette volna ki:

„Dalra ifjú, férfi dalra,
Ez lelkesít szépre, nagyra!“

Lelekesüljünk a' szépért dalaink-ban, legyünk nagyok a' összejövetel-tá-s-ban, mert csak ha e' kettőt követjük, lehet a' Dalkör azzá, mivé lennie kell: méltó szép multjá-hoz és képes és jogosult egy szebb jövőre!

Kolozsvárt, 1876. febr. 27.

Czirják Albert.

A kolozsvári Dalkör titkára.

Az árvízről.

Utolsó közleményünk óta a' következő tudó-sítások állanak rendelkezésünk alatt: Ő Felsőge szárnysége, Német, Tisza Kálmán miniszterelnök, Ráth Károly főpolgármester, Mihálik Örnagy, Thaisz Elek főkapitány s' a' megye részéről Rakovszky kíséretében 29. reggel 9 1/2 órakor 3 kocsin foly-tatta körútját.

Legelőször a' soroksári utcában levő kerületi előjáróságot látogatta meg. Innen a' kerületi

előjárókkal a soroksári-uton a kikötő alsó zár-gátjának megsemmisítésére indult. A zárgát felső része tökéletesen és állapotban találtatott, alsó része meg rongálva, s néhol alig volt a koronája 1 1/2 öl, mi annak tulajdonítható, hogy a töltés csak 18 lábnyira van kövel kirakva, mivel arra az építő mérnökök egyáltalában a tudomány szabályai szerint nem számíthattak, hogy a víz alól róltámadhatja meg a zárgátat.

A zsilip egészen ép, s a kikötőből kizuhogó víz dacára semmiféle sérülés nyomait nem láttatja. Visszajövet a soroksári uttól a régi ferencvárosi temető mellett az üllői utig elvonuló töltés vizsgáltatott meg, mely szintén jókarban van. Itt a IX. kerületi előjárók bucsút vettek, miután a belügy-miniszter tevékenységük miatt elismerését nyilatkoztatta. Ezután Új Pestre ment a szárnység, hol a helységhezánál megfordulva, innen a bíróval és tanácsbeliakkal a víz által leginkább meglátogatott helyek lettek megsemmisítve, s ez az Új-Pesten keresztülvonuló váci-út mintegy 50 ház, s ezek között több nagy gyár fekszik romokban, némelyiknek csak a födele látszik ki a vízből, a felső rész többnyire a rohanó elem által el van mosva. A látványosultó megsemmisítették a kikötő felső gátja is, melybe iszonyu sebességgel rohan a víz azon a helyen, mely a tavasz kezdetén megnyitottat a végett, hogy a pesti kikötő bűzös vize felhosszított. Ezen nyílt perczeről-perczre elmosódik. — A káposztás-megyeri utolsó házánál a Duna árja átesapott a váci-út mintegy 500 ölnyi szélességben egész a káposztás-megyeri csárdáig, mely területen rohammal foly a Duna egész az 6 Felsőge a királyné részére megvevett nyaralóig, hol a löstállók is vízben állanak. Újpest-ről visszatérve, a Victoria malom feletti gát vétett szűmgyre, melyen mintegy 20 ölnyi nyílás van. Ezen át a víz még most is nagy sebességgel foly, elárasztván a Victoria malom. s a Tüköri-gát közti térséget. Ezután a Victoria malom s a Tüköri-gát közti fekvő részvény-társulati házat tekinték meg, melyből 1400 egyént háromszor, utóbbi butorai-akkal, s csekély vagyonkajokkal kiköltöztettek E ház falai vészterhesen melednek még ki a vízből, melynek alapfalai 2 láb szélesek, s két emelettel bírnak; a gyenge építményben nem irtóztak szá-zakra menő szegény családok életét kockára ten-ni. E kellemetlen benyomás alatt szótlanul haladt a szárnység kíséretével együtt az újpéltetig, hol mintegy 300 egyén van a fedél nélküliek közül elszállásolva. A laktanya parancsnoksága elkövetett lehetőleg mindent, mi tehetségében állott, ezen szerencsétlenek érdekében. A szobák, melyek nekik átadtak, térségek és egészségesek, de a leg-szükségesebb létszám tekintetében alig történt valami, mert még szalma dolgában is hiányt szen-vedtek, miért is Mihályi őrnagy indítványára a szárnység azonnal elrendelte, hogy a katonai rak tárból ágyakkal láttassanak el az ügyefogyottak.

A vészbizottság, melyet a fővárosi közgyűlés f. év január 3 án küldött ki, és mely most már több mint egy hete, február 21-ike óta, szakadat-lanul működik, holnap délután jelentést tesz a közgyűlésnek (ddigi működéséről; e jelentés ál-talános átnézetet nyújt az árvíz eseményeiről és a bizottság által kifejtett működéséről. A költsé-gekről a jelentés nem szól, mert e tekintetben tejhatalma volt a bizottságnak és különben sem lehet még pontosan tudni, hogy az óvintézkedé-sek mennyibe kerültek. Eddig 20—30,000 frtra rugtak a költségek, nevezetesen a zsilipek elzá-rása került igen sokba; hátra vannak még a ke-nyér-számlák és egyéb kis ebb tételek, melyekkel a kiadások megközelítik a 50,000 frtot. Ez ősz-szeg az előre nem látott kiadások" rovatában fog szerepelni.

Az alsó Dunáról.

Tétény, d. e. 9 óra 24 p. Tökölön 100 ház víz alatt, 20 ledűlt s 70 dűlőfőben van. Sz.-Miklóson 200 ház omlott össze, Csépről semmi bizonyost nem irhatunk.

Kalocsa, 10 óra 20 p. Tegnap Soltról Ka-locsára jöven, ladikon jég által elsodortattam; két emberem, irományaim és podgyásaim eltűntek, magam és két emberem jégtáblánkon a legesodá-latosabb módon tudtunk csak menekülni. Emberek, ladikok után Pakson és Duna-Földvárán tudako-zódunk; magam most értem ide. Felső belviz erő-sen nyomul Kalocsa felé. Fogthú, Uszod, Lak, Be-nedek erősen fenyegetve. Belvédelem elrendeltetett, valamint a netán szükséges töltési átvágások meg-keztelése. Viz Uszodnál újra árad. Gőzhajó iránt kérek intézkedni. Uszodnál várjon reám. Eddig tudom-ra Solt, Madocsa, Bölcske szükségelnek élelmi szert és hiszem, Dömsöd és Dab is. Jankovich Miklós.

Szabadszállás, d. e. 11 óra. A víz ujra nagy erővel tör, a város menthe-tetéséről szó sincs, távirda veszélyez-tetve, el vagyunk már zárva. Segélyt kérünk.

Paks, d. e. 10 óra. Víz 19 láb 8 hüv., sem-mi jég, felényi vízbeessell, mint tegnap; paksi nagy karajjig alig ha el nem akadt Dets felé, az okozhatja a víz lassabb folyását. Kalocsa körül Van vízzel, Gederlak és Ordas száraz.

A felső Dunáról.

Esztergom, 5 óra 20 perczkor. A víz ára-dása emelkedik; jelenleg 20 láb 2 hüvelyk. Kö-rülöttünk semmi akadály, utczáinkat jég borítja.

Vác, 5 óra 10 p. A víz lassan bár, de növekedik, hajnal óta 3 hüvelyket emelkedett, most a vízálás 22 l. 2 hüv.

Az alsó Dunáról estig érkezett hírek.

Ercsi, 3 óra 50 percz. Sziget-Ujfalu egész községe el van árasztva, 15 ház bedől, a szá-nűlföldeken a víz négy meter magas, az inség nagy, Sziget-Szt.-Mártont szintén elöntötte a víz, az inség nagy.

Adony, 3 óra 15 percz. Ráczkevényben a pusztulás nagy, 300 ház dől össze, kenyér kevés. Ma nagy apadás.

Kalocsa, 12 óra 30 percz. Podgyások és emberek menekültek Madocsnál, a Duna medre lassan bár, de folyton árad.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 134. szám

Kolozsvárt, péntek, március 3-án, 1876.

A FOGHÁZ.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Benedix, magyar szin-padra alkalmazta Fancsy Lajos.

S Z E M É L Y E K.

Száraz János, jogtudor, szobatudós	Szentgyörgyi.
Róza, neje	Némethy Irma.
Daruvári, báró	E. Kovács Gy.
Zordi	Krasznai.
Sasormi Etelka	E. K. Gy.-né.
Búslaki, fogház felügyelő	Török.
Biri, leánya	D. Boér Emma.
Benkő, Daruvári öreg szolgája	Ozsváth.
Fogházi kapus	Horváth.
Törvényszolga	Váradi.

Kezdete 7 órakor, vége 9 után.

HIRHARANG.

Kolozsvárt, március 3.

A városi bizottság pénteken f. é. március 3-án d. u. 3 órakor a városi ház szokott termében tartandó közgyűlésnek tárgya i: 1.) Szentesített törvények bejelentése. 2.) Belügyminiszteri leirat a város 1876. évi költség-vetésére. 3.) Városi több megvizsgált számadásról a számvevő szék jelentése. 4.) Az egyetemi kör folyamodványa a báljövdelem után vett városi írték ügyében. 5.) A Nagy-Szamos szabályozása s az Andrássy-féle földből szükségelt kistá-jítás, a postarát mellett. 6.) Az erdélyi pincze-egylet felhívása, részvényesek iránt. 7.) Horváth testvérek terve, redoute-építésre. 8.) Helybeli sző-lőtermelők folyamodványa, fogyasztási adómentes-ség iránt. 9.) Nyugdíjnyelvek: a.) özv. Földes István négyezred részét; b.) a nyugdíjasok folya-módása, illetményeinek előleges részletekben ki-járatása iránt. 10.) Dr. Spányik orvosi oklevél-ek kihirdetése. Kolozsvárt, március 1-én 1876.

Csányi László, az 1848—49-ki za-badságharcnak e végtelenül kedves alakjának, a becsület és lelkiismeretesség és mintaképének egy értékes arcképe került lapunk szerkesztője K. Papp Miklós birtokába. E képet gr. Schidegy Kálmán 1831-ben Párisban adta Teleki Sándor ezredesnek, E gyönyörű valóban művészi rajz Csányi ifju ko-rában tünteti fel. A kép hátulján a sorok állanak „Csányi László arcképe, kaptam gr. Schidegy Kálmántól Párisban 1831-ben, adtam Papp Mik-lósnak Kolozsvárt febr. 29-én 1876. Teleki Sándor ezredes.”

Erdélyi Marietta kisasszony tegnap lépett fel először színpadunkon a „Sevillai bor-bély”-ban, mint Rosina a. A kisasszony tehetsé-gei felől annyira elágtak egy időben a nézetek, hogy teljes érdeklődéssel mentünk a színházba, a valóságért. Várakozásunkban nem csalódtunk. E [Mari-etta k. a. nem lumen, de nem is közönséges tehetség. Hangja szép, telve ifju erő és egészséggel. Hang-vétele biztos és könnyű, futamai tiszták s egész bravúrral használhatja. Általában megjelenése ke-llemes, csinos, tetszetős színpadi alak, melyet az ifju-ság zománca ragyogtat inkább mint ékszei; toltetteje izléstelen és a mi földolog egészen correct. Tekintete élénk, hamis fekete szeméi ural-kodó központját képezik arczának, s bámulatos ügyességgel tudja hasznukat venni. Ime ennyi sze-rencsés előnyhez ha még hozzátesztük azt, hogy a kisasszony pályájához készültége is van, bírja már ma is azt az alapot, melyet tovább lehet cultíválni, hogy egykor kitűnő művész nő válhassék belőle. A lecke-óra volt természetesen a darab fénypontja a harmadik felvonásban. A Rothschild báróné da-la (Si vous n'avez rien a me dire) elég kelle-mes kis dal, de nekünk úgy tetszik, hogy ha nem a Rothschild báróné salonjában született vol-na s a Patti neve nem volna kapcsolatban vele — talán kevesen vették volna észre. Így egysze-rűen egy divatos dal, minden belbecs nélkül. A magyar népdalokat a kisasszony igen kedvesen énekelte. „A Maros vize folyik csendesen” című dalt a közönség zajosan megtapsolta, sőt ismételné-kelt. A záradékul adott „Bolero” az egész előadás fény-pontja volt. A kisasszony e dallal az egész közön-ség oszlatlan tetszését nyerte ki. A többi szerep-lők közül különösen Vidor Pált emeljük ki a czim-szerepben. Sokkal jobban énekel és játszott mint hittük. A közönség olyan tapsviharral jutalmazta őrvendünk e derék ember haladásának. A színház a bérletszűnet dacára szépen megtelt. Erdélyi Marietta kisasszonyt sok taps és kihívással tűn-tette ki a közönség. Megjelenésekor egy bokrárt is kapott. És most egy pár szavunk van a rendezőséghez. Jól tudjuk, hogy a „Sevillai borbély” is egyike azon ope-ráknak, melyekben egy kevéssel erősebb vonású co-

micum is megtérhető, de a jó izlés nevében kérjük a rendezőt, ne csináljanak boulevard komikumot min-denből, ne csapjanak át a túlságokba. Ez meg-bontja az előadás kellemes összhangját, s az ope-rának nem az a célja, hogy sültelenségekkel do-minálja az estét, hanem hogy az énekesek szabato-előadásával hasson. Ne öntsék a paprikát egész dobosok az ételbe, senkinek sem fog az izleni, még a karzat közönségének sem.

Bogáthy Elza kisasszony, Liszt Fe-rencz legkiválóbb tehetségű tanítványainak egyi-ke, e hó 5-én Gyulafejervárt hangversenyt rendez, a következő műsorozattal: 1) Asz-dur szo-náta, Beethoventől, zongorán előadja Bogáthy El-za k. a. 2) Románcz, (Te bájos szem...) Richard-ól, éneklő Csiki Mária k. a. 3) „Kont,” költemény Arany Jánostól, szavalja nt. Péterfi László ur 4) Szerelmi dal Henseltől, és Albumlap Schu-mantól, zong. előad. Bogáthy Elza k. a. 5) Nép-dal, (Van nekem szeretőm...) Tisza Aladártól, éneklő Csiki Mária k. a. 6) „Zách Klára,” költe-mény, Arany Jánostól, szavalja nt. Péterfi László ur. 7) Ab-ánd, Verdi Ernánijából, Liszt Ferencz-től, zongorán előadja Bogáthy Elza k. a. — Ohajt-juk, hogy fellépését a legjobb siker koszorozza minden tekintetben.

Filep Albert tanfelügyelő ur a kö-vetkező sorok közlésére kérte fel szerkesztőse-günket: Becses lapjának 45 és 46 számában: „Marosszéki tanügyi állapotok” czime alatt meg-jelent cikik első részére, mint nagyobbára szemé-lyem elleni megtámadásokra, mit sem felelek. Mi-után azonban a felhozott előzmények támogatásá-ra concret eset, a mezőbándi iskola ügye hozatik fel, s hivatali hűtlen kezeléssel vádoltatom, erre már felkérés nélkül is tárgyilagossággal és lehető rövidséggel felelni kötelesekem. — Kérdés alatti iskolaépítés ügyében általam az jegyzőkönyvi tárgya-lás az 1875 évi január 29-é tartottat meg. Nem akarom az olvasók figyelmét fárasztani azok el-sorolásával, miket tettem ezen iskola érdekében ir-ti tárgyalás után, annyival inkább, mert eljárá-somat és az ügy menetét, s jeleni állását teljesen felderíti a vallás és közoktatási miniszter ur ő nagyméltóságának f. évi február hó 16-ról 19581 — 1875 szám alatt kelt s általam folyó hó 21-én vett rendelete, mely szerint a mezőbándi iskola építési költségvetése, ide nem számítva a község által tett járulat pénzértékét — 10453 frt 36 kban állapittatik meg; elősoroltatván, minő feltételekhez köttetik az államsegély megadása, — a rendelet így szól: „Mivel a múlt évi július hó 12-ről 174-és augusztus hó 13-ról 366 szám alatt kelt fel-terjesztéseire, a közlemények visszavázása mellett további eljárás véget értesitem” stb. Ezek sze-rint, midőn megtámadatom azért, hogy ezen is-kola ügyében mit sem tettem, az ügy már végleg lejárta van, s nincs egyéb hátra, mint az épít-kezés biztosítása végettí árlejtsé kihirodetése. Ez a tényállás. A tisztelt olvasóra bízom már most megítélni, minő adatokon indult meg cikikró, midőn állítja, hogy a vallás és közokt. ministeriumnál a mezőbándi iskolágyról soha semmit se hallottak. Nekem a tanügy iránti érdeklődés mindig nagy bönömre szolgál, mert meggyőződéseim, hogy an-nak általánossá tétele nélkül nincs hatalom, mely népköztársunkat felvirágoztatni képes legyen, — de épen annak érdekében legyen szives mások adatait jobban megvizsgálni cikikró ur, mert alapnélküli megtámadásokkal bármely ügyben is többet árt, mint használ. M. Várárhely, 1876. febr. 29. Filep Albert, tanfelügyelő. — Ime kész-séggel adunk tért a Filep ur válaszához, s mi is csatlakozunk cikikének végsoraihoz.

Szerencsés szerencsétlenség. Hus-hagyó kedden délután a szentpéteri templomnál levő malom körül a Szamoson átszolgáló palló 7 nő alatt leszakadt, a víz mindegyiket elsodorta. Daczára annak, hogy a víz medre meglehetősen mély volt, mindenik megszabadult legcsekélyebb sérülés nélkül. Az egyiknek egy kendőjét sodorta el a víz; nagyobb baj nem történt.

Liszt Ferencz az árvízkarosultak javá-ra nyilvánosan játszani fog.

A Deák-szobor felállítása ügyében a miniszterelnök értekezletet hívott kedden egybe, melyben a Deák-szoborbizottság megalakult. Tag-jai: valamennyi miniszter, a főrendiház és képi-selőház elnökei, fővárosi közmunkatárs elnöke, Budapest főpolgármestere és polgármestere, a m. tud. akadémiák elnöksége, az országos képművé-szeti tanács elnöke, a magy. orsz. műemlékbizottság elnöksége; néhány tagja a főrendi és képvise-lőháznak. Elnökökkel választottak: G h y c z y Kál-mán és Majláth György; jegyzőkké: Jókai Mór és Farkas Miksa. T i s z a felszólal a mellett, hogy a meghívottakon kívül a bizottságba még többeket is válasszanak. A tagok által erre javas-latba hoztattak és meg is választottak a követke-zők: a horvát bán, a horvát országgyűlés elnöke gróf Pejacsevich Lajos, Smeics, Fiume város kor-mányzója a képművészeti társulat elnöke s több más. A bizottság a szűkebb végrehajtó bizottság választását a jövő ülésre halasztá; elhatározta to-vábbá, hogy a nemzethez egy rövid, de lelkes fel-hívás bocsáttassék ki, mely a kormány által vala-mennyi törvényhatóságnak és főispánnak több pél-dányban meg fog küldetni. E felhívás fogalmazá-sával Falczy Kálmánt, Majláth Györgyöt, Jókai Mórt, Falczy Miksát és Csengery Antal bízta meg.

Nem lesz többé rossz szivar, lega-lább ezzel biztat a pénzügyminiszternek követ-kező: a kifogásolt dohánygyárt má-n y o k f e l t e r j e s z t é s e iránt kiadott rende-lete: Fordulnak elő esetek, hogy a dohánygyár-tányok rossz minősége, azok rossz csomagolása, vagy pedig az ellen emeltetnek panaszok, hogy valamely gyártmányban idegenszerű tárgyak találtattak. Hogy tehát ilyen panasz egy részt alaposan meg-vizsgálthassék, másrészt pedig a valódi tényál-lásnak megfelelő intézkedés tétethessék, utasítat-tik az igazgatóság, hogy jövőre az illető jelentés kíséretében egyszersmind a kifogásott gyártmányt is terjessze föl. Azon esetre, ha egész gyártmány-részletek iránt emeltetnek panasz, abból egy cso-mag eredeti sértetlen gőnyben mutatóndó be.

Garibaldinak egy levele. A „Gaz-zetta d'Italia” azt írta volt, hogy léha beszéd az, mintha Garibaldi a neki felajánlott nemzeti aján-dékot nem fogadta volna el; elfogadta biz azt és nyug-

lázta az összeget. Erre Garibaldi a nevezett lap-hoz a következő levelet intézte: Szerkesztő ur! A ki hazudik lop, a ki lop hazudik. Ez régi köz-mondás, s soha sem bizonyult igazabbnak, mint a nyomor, vesztetetés és öngyilkosság az idejében. Nem csoda tehát, ha ily időben lehetetlennek tartják, hogy egy becsületes szegény ördög általa kezeit 100.000 lírával és egy bűnös kormány szeny-nyével bemocskolják. Ezzel én szerkesztő ur, ar-ra a 100.000 lírára czélzok, melyekről ön azt ál-lítja, hogy fölvettem és a kormánytól nyugtáztam. Én az állítást hazugnak bélyegzem és fölhirom-önt, hogy a hazugot nevezze meg. G. Ga-ribaldi.

A „Gartenlaube” Ausztriából kitiltat-ván, Bécsben hatóságilag felnyitatták az érke-zett könyvársi csomagokat s az említett lap pél-dányai elkoboztattak. A „Gartenlaube” sem pos-tán, sem könyvársi úton nem szabad beszállítani.

Távírtai tudósítás a budapesti tőzsdéről. mar-czius 1. 1876 5%, metallikus 695. 5% — nemzeti kölcsön 72.75. 1860-iki államkölcsön 111. 50. Bank-részvények 884. — Hitelesítvények 176. — Lon-don 114.50. Magyar földterhermentesítési kötvény 77.50. Temesvári földterhermentesítési kötvény 76.75. Erdélyi földterhermentesítési kötvény 77.25. Horvát-Slavon földterhermentesítési kötvény 86. — Ezüst 102.30. Cs. kir. arany 539. 1/2. Napoleon-d'or 917. — Mark d. r. W 56.45.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő

K. PAPP MIKLÓS.

NYILTTÉR. *)

Az évek óta jó hírből álló

gyermekruharaktár

(Kolozsvárt, hidutca, 27 szám Reschner-ház) ajánlja a legizetesebben és a legújabb divat sze-rint jó szövettől készült finu gyermek és munká-soknak való ruháit a legutányosabb áráért.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Ugyanezen üzlet előnyös felté-telek mellett szabad kézből eladó.

Minden betegnek erő és egészség gyógy-szer és költség nélkül gyógytáplálék által

Revalescière du Barry

Londonból.

Ezen kellemes egészségi-ételeknek 80. év óta semmi betegség sem ellenszolgált és jónak bizonyult az felnöttek és gyermekeknek, gyógyszer és költség nélkül, minden gyomor-ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákártya-, lég-yési-, hólyag- és vesébajokban, gumósodás, aszkor, mell-szorulás, köhögés, emésztethetenség, dugulás, hasmenés, ál-matlanság, gyengeség, aranyér, vízkörság, láz, szédűs-lés, vértörődés, fultgas, emélgys és hányás, terhesség alatt és csukorvizezés, buskomorag soványodás, csúsz, kösz-vény, sápkór és egyéb betegségeken; nemkülönb mint táplálék szopogyszernek és a dajkajának is előnyo-sebb. — Kivonat 80,000 bizonyítványból oly bajok meg-gyógyulásától, melyek minden gyógyszernek ellenállottak, köztük Dr. Angelstein orvosi tanácsos, Dr. Shoreland, Dr. Campbell, Dr. Déde tanár, Dr. Ure, Castlestuart gróf, marquis de Brehan és több magasállású egyének bizonyít-ványai kívánságra bérmentesen megküldetnek.

Rövidrevont kivonat 80,000 bizonyítványból.

Dr. Wurzer orvosi tanácsos bizonyítványa. Bonn ju-lius 10. 1852. Revalescière du Barry számos esetben min-den gyógyszerrel pótol. A legnagyobb sikerrel használta-tik hasmenéseknél és vérhasnál, vízelési betegségeken, ve-sebajokban stb. köbetegekben, a hügcso lobos és köros iz-gultságainál, dugulásoknál, a vesék beteges összehuzódásánál, hüghólyag bajokban, aranyérben stb. A legkitűnőbb ered-ménnyel használhatni ezen valójában megbecsülhetetlen szert ecemcsak nyak- és mellbetegségeken, hanem tüdő-és légeső-sorvadásban is. (P. H.) Wurzer Rud. orvosi taná-csos és több tudós társaság tagja

Weinchester (Angolország.) decz. 3. 1842.

On kitűnő Revalescière gyógyszer a legelső bajok, du-gulások, ideg bajok és vízkörság hosszasan tartó és ko-moly jelenségek eltávolítja. Mint on gyógyszer legjobb ha-tásának szemtanuja, azt teljes szívemből ajánlhatom. — James Shoreland, 96. ezredbeli sebész.

Dr. Angelstein titkos orvosi tanácsos tapasztalata.

Berlin, máj. 6. 1856.

A Du Barry Revalescière kedvező eredményét és kitűnő hatását minden tekintetben bizonyíthatom.

Dr. Angelstein, titkos orvosi tanácsos.

76,921. sz. bizonyítv.

Obergimpem (Baden) april 22. 1872.

Betegemet, ki 3 hét óta idült májgyulladásban roppant kínokat állott ki, és semmi éket nem vett magához: az Ön Revalescière tökéletesen helyreállította.

Burkart V. seborvos.

72,618. sz. La Roche sur Yon, jul. 30. 1868.

On Revalescière csokoládéja remítő gyomor-és ideg-bajomtól, mely tíz éven át gyötört, tökéletesen megsza-badított.

(Madame) Armand Prevost.

A Revalescière gyógyszer négyezer üti táplálék mint hus, és felnöttek- és gyermekeknek más szerek és ételek 50 szerez árát megtakarítja.

Bádog-szenleceknél félfont 1 frt 50 kr. 1 font 2 frt 50 kr. 2 font 4 frt 50 kr. 5 font 10 frt. 12 font 20 frt 24 font 36 frt. Revalescière piskóta szenleceknél 2 frt 50 kr. és 4 frt 50 kr. — Revalescière csokoládé porban 12 findszára 1 frt 50 kr. 24 findszára 2 frt 50 kr. 48 find-zsára 4 forint 50 krajczár. 12 findszára 10 forint. — Kapható Dr. Barry és társ-nál Bécsben, Wallfisch-gasse nr. 8. valamint minden város gyógyszerárában és fínszerkereskedésben; azonkívül a bécsi ház minden vidékre megküldi postal útvány vagy utánvét mellett.

Kapható Kolozsvárt, Valentini Adolf gyógy-szerész-nél, redoute soron. Török József gyógyszer-tárában Budapestben, Aradon: Tones F. és társulál Debreczenben: Mihálovics Istvánnál gyógyszer. — Esze-ken: Dávid Gyula gyógyszer. Nagy-Kanizsán: Lovak Ká-rolynál, Kassán: Wondraschek Károly gyógyszer. Maros-Vásr-helyt: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Psztori Felixnél é Soltz Rezső gyógyszer. Székes-Fehérvártól: Deballa György-nél, Sopronban: Voga A. gyógyszer., Temesváron: Pap Jó-zsef városi gyógyszer., Ujvidék: Grossinger C. B. és Ern-s János gyógyszer., Warasdin: Dr. Hatler A. gyógyszer. Wer-etzen: Fischer Mór-rítznál, Zágráb: Irgalmasok gyógy-szerárában. Tisza-Ujvárt: Royko Victor Brassóban Morsche Jekelius gyógyszerárában. stb.

*)E rovatban megjelenő cikkekért szerkesztőségünk semmi felelősséget nem vállal. Szek.

„VICTORIA“ biztosító-társaság Kolozsvártt.

(Alapított 1865-ben.)

A vagyonmérleg és forgalmi kimutatás kivonata:

(1874. december 31.)

Összes bevételek kezdettől	
(1865)—1873 év végéig	o. é. 16.229,161 frt. 17 kr.
Bevétel 1874-ik évben	„ „ 3.376,862 „ 82 „
Összesen:	o. é. 19.606,023 frt. 99 kr.
Kifizetett károk kezdettől	
(1865)—1873-ik év végéig	o. é. 5.355,856 frt. 42 kr.
Kifizetett károk 1874-ik évben	„ „ 1.324,799 „ 85 „
Összesen:	o. é. 6.680,656 frt. 27 kr.

Kiosztott nyereség kezdettől	
1874-ik év végéig	o. é. 439,738 frt. 69 kr.
Biztosítási alap:	
Alapítók (ebből 1 millió forint teljesen befizetve)	o. é. 2.000,000 frt. — kr.
Tartalék alapok az összes biztosítási ágakban	„ „ 1.369,989 „ 32 „
Évi díjbevitel	„ „ 1.500,000 „ — „
Összesen:	o. é. 4.869,989 frt. 32 kr.

BIZTOSÍTÁSOKAT FOGAD EL:

- a) tüzkárok ellen (ha villám által okozottak is) épületekre, gyárakra, készletekre, ingókra stb.
b) jégkárok ellen, teljes kártérítéssel;

- c) az ember életére, minden módozatokban — és közvetíti
d) a túlélési csoport biztosításokat.

Központi iroda: Kolozsvártt főtér 26. szám.

Vezérigazgatók: Bécs, Budapest, Grätz, Prága.

Főigazgatók: Arad, Brassó, Debrecen, Eszék, Győr, Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.

Vidéki igazgatók: a birodalom minden jelentékenyebb helységeiben.

59—50

„VICTORIA“ biztosító társaság igazgatósága.

Csiki Testvérek Kolozsvártt.

Ajánlják a n. érdemű közönségnek az alant jegyzett árak mellett:

6—*	1/2 üveg	1/4 üveg
Asztali bor	50	30
Bakator	74	42
Riesling	80	45
Rózsamali	—	75
Kuküllöment	—	75
Ermelléki furmint	—	85
Vöslai	—	90
Lepetit vin de Palugyai	1	45
Chateau Palugyai	1,25	—
Erdélyi asszu	1	50
Tokaji asszu	1,40	70
Muscat lunel	1,60	80
Malaga	2	1
Madeira	2,40	120
Cherry	2,80	140
	2,80	140

VÖRÖS BOROK

Ráczurmös	66	35
Budai	90	50
Egri sashegy	1,10	60
Vöslai	1,38	70
Chateau Palugyai	1,90	45
	1,25	—

Valódi francia és magyar PEZSGÖK.

BOROK hordó száma is kaphatók.

DREHER-fele kiviteli MARCZIUSI SÖR

1 palack 40 kr.

(Czimmel ellátott 1/2-es üvegek 5 kr., 1/4 üvegek 11 kr-ban visszavétnék.)

Gazdasági takarmány-, erfurti kerti vetemény- és virág-magvak megérkeztek, melyről egy pár nap múlva árjegyzékünket szétküldjük. Ugyisint jól ellátott fűszer, csemege, liszt-üzletünket.

Tisztelettel
Csiki testvérek,
főtér gr. Teleky-ház.

Dr. Handler Mór

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, úgy mint:

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolást különösen a

TEHETETLENSÉGET

88—100

(elgyengült férfierőt)

2) húgycsőfolyásokat (még oly idültéket is)

a nemzörészek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjában és elcsúfításában,
3) húgycsőszűkítéseket,
4) friss és idült nyakfolyásokat nőkknél, az ugynevezett fehér-folyást és az onnan eredő

magtalanságot

5) borkütségeket,
6) a húgyhólyag betegségeit és vizeletelési nehézségeket.
Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik Pesten, belváros, kigyó- és városházutca sarkán 2-ik szám a ROTTENBILLER-féle házban.

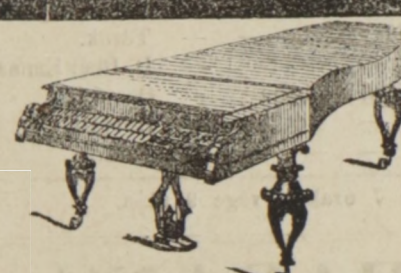
Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógy-szerek megküldetnek.

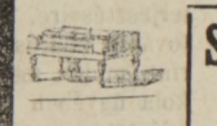
ZONGORA-javítás.

HEGEDŰ, CITERA,

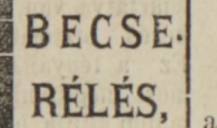
SZÁRNY és KURTAZONGORÁK, stuttgarti és bostoni

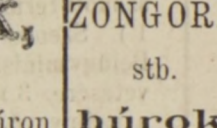
BECSE, RÉLÉS, HARMONIUMOK, PIANINOK

a leghíresebb gyárakból eredeti gyári áron Triska Ferencznél Kolozsvártt.

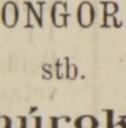
Hangolás. 74—*

Alkatrészek

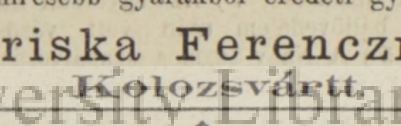
ZONGORA stb.

húrok.

Használt zongorák.

Jutányos áron.

Hutflesz Károly

megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt, sorsjegyet, arany és ezüst pénzemekeket s leszámítol (Escomptirt) mindenféle nyereségeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratidő előtt s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bár mily összegű fizetéseket.

Ajánlja legjutányosabb társasjátékait és részletjegyeit, valamint dusan ellátott fűszertárát, borkereskedését és gőzliszteit; ugyisint künö minőségű fagygyugyertya- és szappangyártmányait. (120—*)

Szöllősy és Csernyánszky

ELSŐ KARPITOS BUTORRAKTÁRA

Kolozsvártt, sétatérutca 20. sz. a.

Ajánlják a nagyérdemű közönségnek njonnan és dusan rendezett butorraktárakat, melyben kaphatók, vagy megrendelhetők a legújabb divat szerinti mindennemű egyes és egész garnitúr butorok, lőször- és ruganyos madráczok.

A butorszövetek nagy választékban vannak képviselve a külföld legjelesebb gyáraiból.

Kaphatók továbbá álló- és aranykeretű tükrök.

Butorok pontos időre és felelősség mellett készítettnek.

57—50

Eladó szőlőveszszők.

Mélt. Zék József ur marosgombási és zeyfalvi birtokaiban több ezer eladó szőlőveszsző van. Is pedig, Sauvignon, 1000-re 20 frt. Alexandriai muskotály, 1000-re 12 frt. Som, 1000-re 6 frt. Az ár előleges beküldése mellett bérmentesen lesznek csomagolva és vasúthoz szállítva.

DÁVID ANTAL,
Kolozsvártt, főtér 24 sz.

1—3

Szobrász

LINDER SÁNDOR

üzletében Torda-utca 9-ik szám alatt megrendelhetők:

KÖ-és FA-FARAGVÁNYOK

gipsz és hidralis mész öntvények s a szucsági homokkőből nyárból általam előállított kőfaragomunkákból, ugyanott berendezett telepen találhatók kész síremlékek és az építkezéshez szükséges minden néven nevezendő kőmunkák a lehető legjutányosabb árakban és pontos kiszolgáltatás mellett.

Továbbá bátorodom az épített és építés urak figyelmét felhívni a szucsági saját kőbányámból kiszolgáltatható bármekkora mennyiségű terménykövekre, mire is megrendeléseket készítek fogadok s annak kiszolgáltatását a lehető jutányos árban eszközölöm.

28—50

Minden háztartáshoz

NÉLKÜLÖZHETLEN!

Több rendbeli, legjobb minőségű asztalnemű, kendőző kendők, tányértörlek, cipőruhák, pohár- és késétörlek, sütő- és cseléd-abroszok

illő árban eladók.

Értekezhetni Septéren S. L. jegy alatt. Utóposta Mező-Örményes.

2—3